

МІФ ШОСТИЙ:
«Солідарна пенсійна система означає, що нове покоління платить пенсії попередньому. Немає податків із цієї території» – немає й пенсії!»

Пенсійна система України в сучасному вигляді діє з 2004 року. Відраховування із зарплатної плати у вигляді єдиного соціального внеску (ЄСВ), що складає 22%, надходять до Пенсійного фонду України з усіх областей України, перерозподіляються та виплачуються нинішнім пенсіонерам. На сьогодні солідарна система не може забезпечити гарантований державою рівень пенсії, насамперед через демографічні причини. Тому держава дотує Пенсійний фонд. Наприклад, у 2018 році бюджет Пенсійного фонду склав 353,6 млрд грн, а дотації з Держбюджету у 2018 р. – 139,3 млрд грн. Як бачимо, мешканців регіонів, які не надали достатньо грошей до бюджету, не позбавили пенсії.

За нормами міжнародного права, кожна держава зобов'язана вживати всіх необхідних заходів для поступової реалізації права громадян на соціальний захист. І наявність у державі збройного конфлікту чи дія надзвичайного стану не звільняють від цього зобов'язання. Держава повинна гарантувати, що її політика та дії не є дискримінаційними та не зменшують доступу до соціального забезпечення, зокрема на основі місця проживання чи походження її громадян.

Мешканці тимчасово окупованих територій, які сьогодні мають право на пенсію, «заробили» її своєю минулою працею та зробили належні внески. Чи надходять з окупованих територій податки чи ні, на це право ніяк не впливає.

МІФ СЬОМИЙ:
«Європейський суд з прав людини визнає рішення не платити пенсії правомірними!»

Прихильники цього міфу навмисно чи ні, але неправильно інтерпретують рішення Європейського суду з прав людини у справі Цезар та інші проти України (App. No. 73590/14, 73593/14, 73820/14, 4635/15, 5200/15, 5206/15, and 7289/15). Дійсно, тоді Суд відмовив позивачу у задоволенні вимог, що стосувалися доступу до правосуддя. Однак цим рішенням Суд жодним чином не підтверджував, що невиплата пенсій мешканцям невідконтрольних територій є правомірною. Більше того, Суд взагалі не аналізував, чи відповідало закону обмеження майнових прав заявників.

Суд вирішив, що частина скарги щодо порушення майнового права заявників у зв'язку з припиненням соціальних виплат є недопустимою до розгляду, оскільки заявниками не було вичерпано національні засоби судового захисту, що є необхідною передумовою розгляду питання в Європейському суді з прав людини.

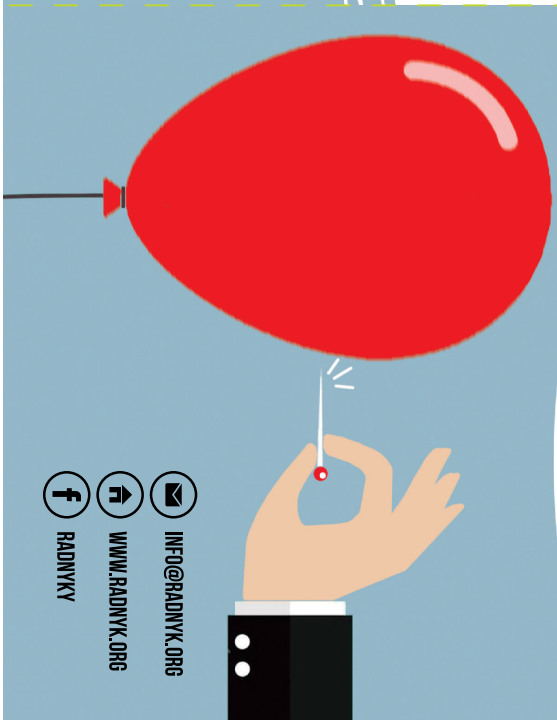
Інфографіка розроблена на підтримку Законопроекту №2083-д, до підготовки якого долучилися Програма «Радник» [Благодійна організація «Благодійний фонд «Стабілізаційні суппорт сервісес»], Благодійний фонд «Право на захист», ЗМІНА. Центр прав людини, Громадська організація «Донбас СОС», Громадська організація «Громадський Холдинг» «ГРУПА ВПЛИВУ», Агентство ООН у справах біженців.

Підготовлено за фінансової підтримки Посольства Великої Британії в Україні в рамках проекту «Розвиток соціальної згуртованості в Україні шляхом посилення регіонального та місцевого соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших осіб, які постраждали від конфлікту» або «Радник», який реалізує організація «Stabilization Support Services».

Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією Уряду Великої Британії

РОЗВІНЧУЄМО МІФИ ПРО ТЕ, ЧОМУ НЕ ПОТРІБНО ПЛАТИТИ ПЕНСІЮ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ ТА МЕШКАНЦЯМ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

INFO@RADNIK.ORG
 WWW.RADNIK.ORG
 РАДНИКУ

Станом на серпень 2014 року 1 278 000 пенсіонерів були зареєстровані на територіях, які сьогодні є тимчасово окупованими. Наразі близько 500 тисяч цих пенсіонерів зареєстровані як внутрішньо переміщені особи та отримують пенсії. Сотні тисяч пенсіонерів – громадян України залишилися на тимчасово окупованих територіях. Вони позбавлені можливості реалізувати своє конституційне право на пенсію та залишені фактично сам на сам із викликами окупації.

МіФ перший:

«Коли ми платимо мешканцям цих територій пенсії – ми підтримуємо окупаційну владу!»

Адепти цього міфу стверджують, що, сплачуючи пенсії переселенцям (без контролю місця проживання) та мешканцям тимчасово окупованих територій, держава буде фінансувати окупаційну владу. Насправді пенсіонери видаватимуть гроші представникам так званих «ЛНР/ДНР», пенсії отримуватимуть бойовики, кошти випрачатимуться на купівлю товарів в окупанта. Насправді ж пенсії, що для багатьох громадян є єдиним джерелом існування, ледь вистачає на придбання найнеобхіднішого – їжі та ліків. Пенсіонери з тимчасово окупованих територій купують товари переважно на контрольованій території, адже тут вони дешевші. Більше того, звинувачення колись у підтримці окупанта без наявності жодних доказів – це наклеп та маніпуляція. Коли ми робимо це щодо сотень тисяч наших громадян за осяною їхнього місця проживання, то лише розпалюємо ворожнечу.

Виплата пенсій мешканцям тимчасово окупованих територій – це підтримка НЕ окупаційної влади, а наших громадян, які стали її заручниками.

МіФ другий:

«Грошей і так не вистачає...»

Невиплата пенсій сьогодні не знімає з держави обов'язку виплатити її в майбутньому: самим пенсіонерам чи їхнім спадкоємцям. Тож це не «економія», а накопичення боргів, які у будь-якому разі доведеться повертати, але вже із втраченою репутацією. Вже зараз пенсійний борг перед пенсіонерами-ВПО та мешканцями окупованих територій сягає 62 млрд грн (станом на початок 2018 року). За два останні роки видатки на судове мито за програмами пенсіонерів-ВПО пенсійними справами становить понад 9 млн гривень.

Невиплата пенсій – це не заощадження бюджетних коштів. Це борг, який лише зростає та який доведеться сплачувати нашим дітям, онукам і правнукам.

МіФ третій:

«Вони вже отримують пенсію від окупанта!»

Якщо ми називаємо виплати окупаційної влади пенсією, то, по суті, визнаємо її легітимність. Такі виплати можуть бути «гуманітарною допомогою», спробою «купити» лояльність місцевих мешканців, але вони не є пенсією та не звільняють Україну від позитивних обов'язків перед своїми громадянами. Частина громадян України (людей похилого віку, осіб з інвалідністю) вимушено отримують таку допомогу, оскільки це є їхнім єдиним джерелом для існування. Головна мета окупаційної влади – «імітувати» державу та державні інституції, створити для громадян України ситуацію, в якій їхні зв'язки з Україною будуть розірвані та їм доведеться будувати зв'язки з окупаційною владою.

Україна не визнає органи окупаційної влади належними державними органами, а тому не повинна визнавати їхню діяльність у жодних її проявах чи перекладати на них свої обов'язки перед громадянами.

МіФ четвертий:

«До чого тут право власності? Пенсія – це соціальна допомога!»

Згідно з практикою Європейського суду з прав людини, а також національних судів, пенсія відповідає ознакам категорії «власність». Так, у справі *Личур проти України (No. 10441/06)* Суд вкотре визначив, що коли у державі є чинне законодавство, яким передбачено право на пенсію, обумовлене або не обумовлене попередньою сплатою внесків, то це законодавство має вважатися таким, що породжує майновий інтерес, який підпадає під дію статті 1 Протоколу 1 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Тож пенсія – це майно. Зменшення або припинення виплати пенсії – є втручанням у право власності особи.

МіФ п'ятий:

«Вони всі там сепаратисти, самі захотіли відокремитися від нас, то нехай там і отримують пенсії!»

Передусім право на пенсію не зумовлюється «патріотичністю» особи. Більше того, аргумент є цілком маніпулятивним, оскільки провести достовірне соціологічне дослідження ставлення мешканців тимчасово окупованих територій до місцевого «режиму» з об'єктивних причин – неможливо. Варто пам'ятати, що з 2014 року жодної централізованої евакуації з тимчасово окупованих територій не було. Дехто зміг виїхати, дехто ні. Навіть серед тих, хто зміг виїхати, значна частина змушена була повернутись, оскільки не мала змоги винаймати житло чи пристосуватися до нових умов життя. В інтернеті можна знайти багато маніпулятивних відеороликів та статей, створених за фінансування окупаційної влади, із метою переконати українців та світову спільноту, що конфлікт в Україні має внутрішній характер. Саме активна пропаганда, яка протягом п'яти років була спрямована на легітимізацію окупації, призвела до того, що певна частина громадян України повірила у цей міф.

Таврування «сепаратистами» є упередженим, а позбавленим пенсії «створює зайвий привід для окупанта виправдовувати свої дії «захистом населення Донбасу».